

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים בעניינים מינהליים

עע"מ 10030/16

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ג' קרא

המערערת: משטרת ישראל

נגד

המשיב: עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בעת"מ 23001-12-15 שניתן ביום 22.1.2016 על ידי כבוד השופטת ו' מרוז

תאריך הישיבה: כ"ז בסיון התשע"ז (21.6.2017)

בשם המערערת: עו"ד אודי איתן
בשם המשיב: עו"ד מוחמד בסאם ועו"ד חסן ג'בארין

פסק-דין

חשופט י' עמית:

1. בבית המשפט המחוזי התנהל הליך על פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: החוק) במסגרתו עתר המשיב להורות למשטרת ישראל (להלן: המערערת) לחשוף את הוראות הפתיחה באש (להלן: הנוהל), להעמיד את הנוהל לעיון הציבור ולפרסמו באתר האינטרנט שלה.

לאחר הגשת העתירה העבירה המערערת למשיב את הנוהל למעט מספר משפטים שהושחרו ונוגעים לנושאים הבאים:

- (-) הוראות פתיחה באש נגד מחבלים מתאבדים.
- (-) הוראות פתיחה באש נגד רכב נמלט החשוד כי מוחזק בו בן ערוכה.
- (-) הוראות השימוש ברובה מסוג "רוגר" קליבר 0.22.

מאחר שהמשיב עמד גם על השיפתם של נושאים אלה, נדרש להם בית המשפט המחוזי. בפסק הדין נקבע כי על משטרת ישראל לחשוף את שני הנושאים הראשונים

דלעיל, ולגבי הוראות השימוש ברובה ה"רוגור", הורה בית המשפט לחשוף שני סעיפים בנוהל.

2. על כך נסב הערעור שבפנינו. ביני לבני הורה בית משפט זה על עיכוב ביצוע פסק הדין (החלטת השופט א' שהם מיום 1.2.2017).

3. על תכליתו ומטרתו של החוק נשברו קולמוסין ונכתבו פסקי דין רבים. לכן, איני רואה לחזור ולהידרש מבראשית לאיזונים ולבלמים השונים שבמסגרת החוק, ולשם הקיצור אפנה את הקורא ל"תרשים הזרימה" בעע"מ 3300/11 מדינת ישראל נ' גישה (5.9.2012).

ענייננו נופל לסייג הקבוע בסעיף 9(א)(1) לחוק, תוך בחינת סבירותו על פי סעיף 10 לחוק ובחינת מידתיות אי הגילוי על פי סעיף 11 לחוק. כעת, לאחר כל אלה, עומדות רגלינו ב"תחנה הסופית" של סעיף 17 לחוק, שלאורו בחן בית המשפט המחוזי את הסוגיה.

4. כמו בית משפט קמא, אף אנו נדרשנו להוראת סעיף 17(ב) לחוק, וקיימנו דיון בדלתיים סגורות במעמד צד אחד שבמהלכו עיינו בסעיפי הנוהל מושא הערעור ובחוות דעת מטעם המערערת המסבירה מדוע, לשיטתה, אין מקום לפרסום שלושת הנושאים שבמחלוקת. כן הפנינו שאלות לנציגי המערערת.

לאחר ששמענו את טיעוני הצדדים ועיינו בחומר שבפנינו, הגענו למסקנה כי דין הערעור להתקבל.

5. כאמור, המחלוקת לעניין הנוהל הצטמצמה לשלושה נושאים בלבד, ובאספקלריה זו, ולאחר שרובו ככולו של הנוהל הותר לפרסום, דומה כי כבר נעשתה עיקר המלאכה על פי סעיף 11 לחוק, וגם זאת יש לקחת בחשבון בדוננו בסוגיה שבפנינו.

נותרה אפוא שאלת האיזון בנושאים שבפנינו במסגרת סעיף 17(ד) לחוק, קרי האם לדעת בית המשפט "הענין הציבורי בגילוי המידע, עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה...".

6. בית משפט קמא השתית את פסק דינו על שני נימוקים עיקריים: האחד – כי פורסמו כבר נוהלים דומים. ברם, נהלים דומים בנושאים קרובים אינם בהכרח זהים לנהלים בנושאים הספציפיים מושא דיוננו, וכפי שנטען על ידי המערער, עד עתה לא פורסמו הוראות פתיחה באש לגבי מחבל מתאבד ורכב החשוד כרכב בו נמצא בן ערובה. השני – כי דווקא חשיפת הנוהל בנושאים דלעיל "תשפוך אור על הזהירות וההקפדה שמחויבים בה שוטרי משטרת ישראל גם בנסיבות ובמצבי דחק". אלא שהשאלה הצריכה לעניין אינה תדמיתה של משטרת ישראל, אלא אם יש בחשיפת הנוהל כדי לפגוע בביטחון הציבור.

7. בנסיבות העניין איני רואה להידרש לשאלה העיונית אם בנושאי ביטחון ובמסגרת הסייג של סעיף 9(א)(1) לחוק יש להחיל את מבחן ה"וודאות הקרובה" או "החשש הסביר". על פי כל אחד מהמבחנים, נחה דעתי כי יש ממש בטענת המערער שחשיפת הנוהלים בשני נושאים אלה, שהם "הגרעין הקשה" של הנוהל, עלולה להשפיע על פעולות של עבריינים ומפגעים. עניינו בנוהלים מבצעיים של המשטרה, בסיטואציות רגישות מאוד של סיכון חיי אדם, ואיני רואה כמה ייגרע חלקו של הציבור אם נהלים אלה לא ייחשפו. [---]

8. אשר לשימוש ברובה ה"רוגר", בית משפט קמא התיר שלא לפרסם את הנוהל לגביו, הגם שמדובר בכלי נשק שיכול להיות קטלני, אך הורה לחשוף שני סעיפים בנוהל. גם בנושא זה, מצאתי כי אין מקום לפרסום חלקי של הנוהל, שיביא להצגת תמונה חלקית בלבד של הנוהל וגם בפרסום זה יש כדי לפגום ביכולת ההרתעה של המשטרה באירועים בהם נעשה שימוש בכלי נשק זה.

9. אשר על כן, הערעור מתקבל. בנסיבות העניין אין צו להוצאות.

ניתן ביום, א' בתמוז התשע"ז (25.6.2017).

ביום ח' בתשרי התשע"ח (28.9.2017) נחסו חלקים מפסק הדין.

שופט

שופט

שופט